

ROZDZIAŁ 2: GRANATAMI W HALI (1945 – 1959).

Pojawiają się LZS-y.

Powojenne odrodzenie okręgowej lekkiej atletyki było związane z reaktywowaniem w 1945 roku Jagiellonii Białystok. Jednak już wkrótce na lekkoatletycznych arenach ówczesnego województwa białostockiego licznie pojawili się zawodnicy ze środowiska wiejskiego. Reprezentowali oni barwy Ludowych Zespołów Sportowych. W naszym regionie, pierwsze LZS-y powstały w latach 1946 – 1947 w: Szczuczynie, Kuźnicy Białostockiej, Uhowie i Boćkach.

Obecność zawodniczek i zawodników LZS w lekkoatletycznej, okręgowej rodzinie nadała jej barwnego kolorytu. Była to bowiem ambitna oraz ochoczo i z radością uczestnicząca w sportowej rywalizacji młodzież z wielu kół LZS, z różnych, często bardzo małych miejscowości. Prasowe kroniki z przełomu lat 40/50. z dumą podają informacje o startach w lekkoatletycznych zawodach reprezentantów wielu wiejskich ośrodków.

Przy czym ich zmagania odbywały się także w hali. Otóż w lutym 1953 roku, w nowo wybudowanym obiekcie przy ul. Jurowieckiej w Białymstoku, rozegrano I Wojewódzkie Mistrzostwa Zimowe LZS w lekkiej atletyce. A ciekawostką jest fakt, iż jedną z konkurencji tych halowych zawodów był rzut granatem!

GAZETA SPORTOWA

SPORTOWCY WSI NA STARCIE

Rozpoczęły się wojewódzkie mistrzostwa Ludowych Zespołów Sportowych

Wczoraj w hali sportowej w Białymstoku rozpoczęły się I Wojewódzkie Mistrzostwa Zimowe Ludowych Zespołów Sportowych w lekkoatletyce. Na starcie mistrzostw stanęło 66 zawodników i zawodniczek z całego naszego województwa. Zawody te były pierwszym sprawdzianem wyników lekkoatletów wsi.

Uroczystego otwarcia mistrzostw dokonał tow. Sobieraj z Komendy Wojewódzkiej Powszechnej Organizacji „Służba Polsce”.

W pierwszej konkurencji dnia, w biegu na 40 m kobiet, zwyciężyła zawodniczka z LZS Orla Lidia Nesterowicz uzyskując czas 7,0 sek. A oto dalsze wyniki mistrzostw. W skoku w dal mężczyźni najlepszym okazał się Edward Kujalowicz z LZS Raszków uzyskując 5,11 m, przed Strzelczukiem z LZS Orla i Szwedem LZS Nowobereżowo. W konkuren-

cji tej do finałów zakwalifikowali się poza tym Bogaczewicz i Piszczalowski z Orla oraz Filimonuk.

Lidia Nesterowicz zwyciężyła również w skoku w dal uzyskując 3,89 m. Tylko o 18 cm mniej skoczyła od niej Buryła. W rozegranych eliminacjach biegu na 40 m mężczyźni najlepszymi wynikami wykazali się: Krywiowicz (LZS Raczkł), Romaficzuk (LZS Hlepacze), Bielawski (LZS Uhowo), Zukowski (LZS Raczkł). Wszyscy ci zawodnicy zakwalifikowali się do półfinałów.

W skoku wwyż mężczyźni rozgrywany był wczoraj finał. Sześciu najlepszych skoczków walczyć będzie dzisiaj o miano mistrza. Z wczorajszych wyników wyróżnić należy Strzelczuka z LZS Orla, który przeskoczył poprzeczkę na wysokość 151 cm.

Jedyną zawodniczką — Eugenia Gierasimowicz, która

startowała w pchnięciu kula, uzyskała wynik — 4,87 m, natomiast w rzucie granatem mężczyźni najlepiej wypadł Korycki z LZS Kuźnica uzyskując 51,90 m.

Pozostałe wyniki Pierwszych Wojewódzkich Mistrzostw Zimowych LZS oraz punktację ogólną podamy w poniedziałkowym numerze naszej gazety.

Fot. nr 10. Widok Stadionu Zwierzynieckiego w Białymstoku w 1946 roku, gdy w naszym regionie powstały pierwsze struktury Ludowych Zespołów Sportowych.

Starty na tym obiekcie ambitnych lekkoatletów ze środowiska wiejskiego, wniosły wiele sportowego kolorytu do rozgrywanych tam zawodów.

Fot. ze zbiorów Lucy Lisowskiej.

Fot. nr 11. Informacja w „Gazecie Białostockiej” z 21 lutego 1953 roku o rozegraniu halowych Mistrzostw Województwa Białostockiego LZS, w skład których wchodził rzut granatem! Skan – Podlaska Biblioteka Cyfrowa.

Ambitne plany w Białowieży.

I właśnie z halowej części lekkoatletycznych zmagania pochodzi pierwszy w historii sukces reprezentantów LZS naszego województwa uzyskany w Mistrzostwach Polski Seniorów. Jego autorką okazała się Helena Krogulecka (LZS COSS Białowieża), zajmując w lutym 1954 roku w Przemyślu – 4. miejsce w biegu na 50 metrów oraz 6. w skoku w dal.

Z tym, że była to przyjezdna zawodniczka, pochodząca z ówczesnego województwa rzeszowskiego. Przybyła ona do nas w związku z utworzeniem w kwietniu 1953 roku w Białowieży przez Radę Główną LZS – Centralnego Ośrodka Sportowo-Szkoleniowego LZS w lekkiej atletyce. Był to jeden z wielu, mających bardzo duży rozmach organizacyjny, sportowych planów realizowanych w tamtych czasach. Jak to jednak często w dekadzie lat 50. bywało, wyglądające ambitnie na papierze plany zweryfikowało życie i ośrodek w Białowieży istniał niecały rok czasu.

Natomiast już rodzimym zawodnikiem był pierwszy „elzetesowiec” z naszego województwa, który wywalczył finałową lokatę w Mistrzostwach Polski Juniorów (U20). To miano uzyskał w sierpniu 1958 roku w Olsztynie reprezentant LZS Dąbrowa Białostocka – Jerzy Harasim, plasując się na 4. pozycji w rzucie dyskiem.

Fot. nr 12. Jerzy Harasim jako pierwszy lekkoatleta z klubów LZS naszego regionu zajął finałową lokatę w Mistrzostwach Polski Juniorów (U20). W 1958 roku uplasował się on w tych zawodach na 4. miejscu w rzucie dyskiem. Fot. ze zbiorów KS Podlasie Białystok.

Fot. nr 13. Tak wyglądały lekkoatletyczne kolce z lat 50., w których startowali również zawodnicy LZS. Tego modelu używali oszczepnicy. Fot. Jerzy Górko.

Fot. nr 14. A tak w latach 50. pokonywano poprzeczkę w skoku wzwyż. Ten styl zwano „kalifornijką”.

Tak skakał również jakże znany ze swojego sportowego dorobku w klubie Podlasie – Waldemar Sadłowski.

Pochodzące z jego zbiorów zdjęcie zostało wykonane podczas konkursu rozegranego na dziedzińcu Liceum Ogólnokształcącego w Łomży, którego w latach 50. był uczniem.

Przybywa Janusz Kuczyński.

Z kolei od 1957 roku datuje się początek obecności w strukturach LZS wieloletniego trenera sekcji lekkoatletycznej Podlasia Białystok – Janusza Kuczyńskiego. Był on wówczas już dobrze znanym w naszym regionie – zawodnikiem i szkoleniowcem. Należał do najlepszych tyczkarzy w województwie, a w 1952 roku zajął 7. miejsce w Mistrzostwach Polski Juniorów (U20).

Ten sukces uzyskał jako zawodnik Budowlanych Białystok, a następnie bronił też barw Gwardii, Spójni oraz Sparty Białystok i jako jej reprezentant w 1956 roku ustanowił swój rekord życiowy – 3 m 65 cm. Co ciekawe, obecnie jest to 22. wynik w historii skoku o tyczce w Okręgu Podlaskim.

Fot. nr 15. Janusz Kuczyński (pierwszy z prawej) wielokrotnie stawał w latach 50. na podium okręgowych zawodów w skoku o tyczce.

Fot. nr 16. Białostoccy tyczkarze z lat 50., to była grupa pogodnych zawodników. Widać to również na poniższym zdjęciu, na którym Janusz Kuczyński (w środku) prezentuje się wraz z dwójką jagiellończyków – Henrykiem Cytko (z lewej) i Edwardem Popko (z prawej).

Obydwie fot. ze zbiorów Henryka Cytko.

Awans z Jagiellonią do Ekstraklasy.

Sparta Białystok była bezpośrednią poprzedniczką reaktywowanej w 1957 roku Jagiellonii Białystok, która właśnie wówczas wystąpiła w drużynowej Ekstraklasie.

Była to pierwsza w historia edycja lekkoatletycznych, ligowych rozgrywek, a PZLA zakwalifikował do niej 12 klubów, biorąc pod uwagę ich dorobek z kilku poprzednich lat. W tym elitarnym gronie znaleźli się jagiellończycy, w czym dużą szkoleniową zasługę miał Janusz Kuczyński, łączący jeszcze pracę trenerską ze startami na tyczkarskiej skoczni jako zawodnik.

Jagiellonia obroniła w 1957 roku swój ekstraklasowy status, zajmując 10. miejsce. Januszowi Kuczyńskiemu nie dane było jednak w pełni cieszyć się z tego historycznego sukcesu, gdyż prowadzenie lekkoatletycznej drużyny Jagiellonii powierzono wówczas innym osobom. Dlatego pojawiła się u niego myśl podjęcia nowych sportowych wyzwań.

Rekordzista województwa LZS.

W efekcie, jeszcze w trakcie sezonu 1957, Janusz Kuczyński przeszedł do lekkoatletycznej sekcji LZS Białystok. Istniała ona już trzy lata, działając przy Radzie Wojewódzkiej Ludowych Zespołów Sportowych w Białymstoku. Do tej pory jednak jej reprezentanci nie osiągnęli szczególnie wartościowych wyników.

A jej powstanie dopiero (bo tak to trzeba odbierać) w 1954 roku, było spowodowane faktem, że zgodnie z ideą wiejskiego sportu, najpierw należało nasycić ośrodkami LZS tzw. teren, a dopiero po tym przyszedł czas na powołanie sekcji „królowej sportu” w stolicy regionu.

Znajdując wśród działaczy Rady Wojewódzkiej LZS Białystok, z jej Przewodniczącym Kazimierzem Kupskim na czele, bardzo przychylną atmosferę dla swojej trenerskiej pracy, Janusz Kuczyński zaczął ze znakomitą skutkiem tworzyć tam silny punkt na sportowej mapie naszego regionu.

